

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת : חברת הכנסת חוה אתי עטייה

פ/25/2318

הצעת חוק למניעת הטרדה מינית (תיקון – הרחבת תחולה על עובדים עצמאים, מתנדבים ועובדי כלכלת הפלטפורמה), התשפ"ג–2023

1. החלפת סעיף 9 בחוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח–1998¹, במקום סעיף 9 יבוא :

9. "הרחבת תחולה 9. הוראות חוק זה לעניין מעסיק ועובד יחולו

בשינויים המחויבים ולפי העניין, גם על –

(1) מי שמעסיק בפועל אדם באמצעות קבלן כוח אדם, ועל אדם המועסק כאמור ;

(2) מי שהתקשר עם עובד עצמאי לרבות דרך פלטפורמה מקוונת מונחת רווח לקבלת שירות או לביצוע עבודה על ידי העובד העצמאי או באמצעות עובדיו, שלא באופן קבוע, ועל העובד העצמאי או עובדיו כאמור ; לעניין פסקה זו, "עובד עצמאי" – אדם העוסק במשלח-ידו ואין אדם אחר מעבידו ;

(3) מי שבארגון שתחת אחריותו אדם הממלא תפקיד בהתנדבות ועל האדם המתנדב כאמור."

דברי הסבר

חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח–1998, אוסר על ביצוע מעשים של הטרדה מינית והתנכלות, קובע עונש על ביצועם וכן קובע כי הטרדה מינית והתנכלות הן עוולות אזרחיות המקנות לניזוק זכות לפיצויים.

בחוק קיימת התייחסות מיוחדת להטרדה מינית המתרחשת במערכות יחסים המאופיינות בתלות ובחוסר שוויון בין הפרטים וביתר שאת במערכות של יחסי עבודה. בשל המאפיינים של יחסי העבודה

¹ ס"ח התשנ"ח, עמ' 166.

ובעיקר בשל יחסי הכוח הבלתי שוויוניים בין העובד למעסיק קובע החוק כי התנהגויות מסוימות הן התנהגויות מטרידות, גם אם המוטרד או המוטרדת לא הביעו התנגדות. בנוסף, החוק קובע שבתביעות לפיצויים בגין עוולות שנגרמו עקב הטרדה מינית בעבודה, נטל ההוכחה שלא נגרמה עוולה מוטל על המעסיק. כמו כן, על המעסיק מוטלת החובה לנקוט באמצעים שונים למניעת הטרדה מינית במקום העבודה, ולטפל במקרי הטרדה מינית שאירעו במקום העבודה.

החוק בנוסחו הנוכחי, שותק באשר להטרדות מיניות של עובדים עצמאים או כלפי עובדים עצמאים, למשל, לגבי מקרים של הטרדות מיניות של עובדי כלכלת הפלטפורמה וכלפיהם או במקרים של הטרדות מיניות של מתנדבים או כלפי מתנדבים. במקרים אלו, גם אם אין יחסי כפיפות ישירים, יש לעיתים פערי כוחות הנובעים מתלותו הכלכלית של העובד העצמאי במזמין העבודה או יחסים היררכיים כאלה ואחרים בין מתנדבים לממונים עליהם, שמצדיקים את החלת ההסדרים המיוחדים הקיימים בחוק ביחס ליחסי עבודה, גם על יחסים אלו. הקושי להתנגד להטרדות המיניות או להוכיח אותן בבית משפט במערכות היחסים שתוארו לעיל זהה לקושי של עובדים הנתונים למרות של מעסיקם. לכן, מוצע להרחיב את תחולת החוק ולקבוע במפורש כי הוראות החוק הנוגעות ליחסים בין עובד למעביד, יחולו בשינויים המחויבים גם על מתנדבים בארגון, על עובדים עצמאים ועל עובדי כלכלת הפלטפורמה. הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברות הכנסת מיכל רוזין ושרן מרים השכל (פ/3933/24).

הצעת החוק זהה לפ/3933/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ב בשבט התשפ"ג (13.02.2023)